

Мая Евтимова

На световния пазар

Задава се дефицит на морски офицери

Нова информационна база данни ще улесни менинг агенциите при подбора на морски кадри, твърди Мая Евтимова, председател на УС на сдружение "Клъстер за развитие на морски специалисти"

СТЕФАН ДЕНКОВ

Очертава се дефицит в предлагането на квалифицирани специалисти (офицери) на световния пазар на морските кадри през следващите години. Това се потвърждава и от предварителните публикации, свързани с очаквания нов доклад на БИМКО относно моряшката работна сила. Досега не достигаха предимно квалифицирани корабни механици и електроинженери, но скоро това ще се случи и с намирането на обучени кадри за навигатори, заяви за в. „Черно море“ Мая Евтимова, председател на УС на сдружение "Клъстер за развитие на морски специалисти". По нейните

развитие и от националния бюджет. Оттук нататък следва практическата полза от заложените в него разработки. Идеята е клъстерът като междинно звено да подпомага правилното развитие на процесите на пазара, като улесни своите членове, менинг агенции при подбора на качествени морски кадри. В тази връзка създадохме информационна база данни, която свободно ще се ползва от нашите членове и от всички, които търсят работа. От контактната форма на сайта на сдружението всяко морско активно лице може свободно да регистрира профила си в базата данни на клъстера и така един вид да се самопромотира. Тоест,

работещи в морския бранш. По този начин правим много по-лесен и ефективен качествения подбор при наемането на моряци за екипажите, обясни председателят на УС на клъстера.

Има и други иновативни методи, които могат да улеснят и активизират пазара на морски кадри. Един от тях е

новата технология за психологически скрийнинг

Тя беше представена от д-р Мая Рогашка по време на форума „Морска конференция - Варна, 2015“, която нашето сдружение организира наскоро, продължи

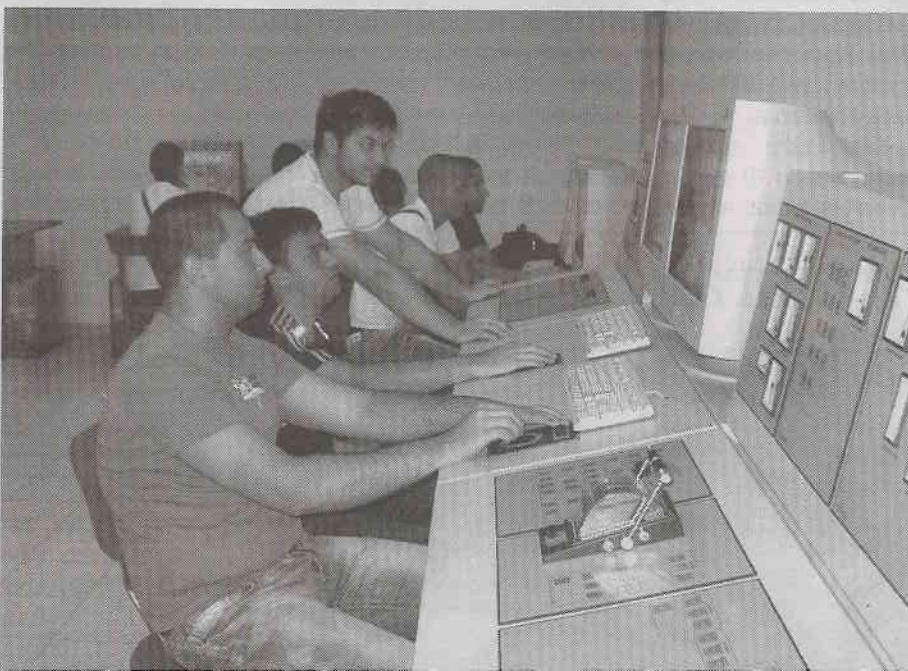
скрийнинг, най-често под формата на интервю с всеки кандидат. Съгласно международната конвенция STCW за подготовка и освиде-

опазване на морската среда. Статистическите данни показват, че голяма част от произшествията на море и инцидентите със замъ-

ците кандидати и отчитане на временно неподходящите за съответната позиция. Ще се стимулира развитието на морските кадри,

то предлагат тъй нар. практикантски и кадетски програми, но те са за много малък брой хора. Реално техният брой е нищожен на фона на всички останали, които завършват университетите с морски специалности в България. Изключително голям е недостигът на места, където те могат да преминават плавателната си практика и от там да се реализират като морски специалисти, а в същото време съвсем реално става прогнозата за голям недостиг на механици и навигатори за световния търговски флот. Парадокс, от който няма радикален изход засега.

За задълбочаването на дефицита на офи-

думи такива са опасенията и на сродните чуждестранни организации, имащи отношение към пазара на морски кадри, с които поддържа връзка. Тя дори смята, че прогнозата в някои английски морски издания за липса на близо 18 000 офицери за световния търговски флот след 3 години може да се окаже оптимистична.

Ситуацията прави още по-актуален въпроса за професионалното развитие и кариера на морските специалисти и особено за

ВЪЗМОЖНОСТИТЕ НА ИНОВАТИВНИТЕ МЕТОДИ

за популяризиране и промотиране на работата на море, подчерта Мая Евтимова. По нейните думи точно в тази насока е била темата на проекта, който тяхното сдружение приключило наскоро. Той бе реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика 2007-2013”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално

попълвайки съответните полета, той заявява: ето, мен ме има, притежавам такива и такива сертификати, опит, имам следния професионален стаж, търся едноква си работа. Информационната база данни се обработва и систематизира с помощта на специална програма. Свободен достъп до нея имат всички членове на клъстера, сред които са менингови агенции за подбор на морски кадри и други фирми, активно

Мая Евтимова. Разработката представлява софтуерен продукт, чрез който на база въпроси и отговори се проверява психологическата годност на моряците. Продуктът е в период на изпитание, но е много интересен и смятам, че би могъл да бъде популяризиран, допълни председателят на УС на клъстера. В момента менингови агенциите сами търсят начините за предварителен психологически

ПРИ ОБУЧЕНИЕТО НА БЪДЕЩИТЕ МОРСКИ СПЕЦИАЛИСТИ все повече се залага на съвременните симулатори - тренажори, които в голяма степен могат да помогнат за придобиването на практически умения.

телстване на моряците и носенето на вахта всички моряци трябва да бъдат подходящо образовани и подготвени, с достатъчно опит, квалифицирани и компетентни да изпълняват своите задължения по начин, който осигурява безопасност на човешкия живот и имущество на море и

рсяване са причинени от човешки грешки. Това само потвърждава важността на предварителния психотест, който ще подпомага корабособствениците при вземането на решение за пригодността на моряка. По този начин бързо и безгрешно ще става идентифицирането на най-подходя-

което води до повишаване на уменията и квалификацията им. И най-важното - ще бъдат намалени рисковете от инциденти на борда на кораба, категорична е Мая Евтимова.

Голям проблем обаче остава

ОСИГУРЯВАНЕТО НА ЗАДЪЛЖИТЕЛНИЯ ПЛАВАТЕЛЕН СТАЖ

на студентите, които завършват обучението си, и той е много сериозен не само у нас, но и в много други държави, каза още председателят на УС на клъстера. Плавателният стаж (практиката) преди дипломирането е задължително условие за получаване на сертификат за правоспособност. Проблемът произтича от факта, че много трудно се намират места за практиката на завършващите студенти. Вярно, има немалко менингови компании, представители на чужди корабособственици, кои-

перски кадри за корабите има и други причини, сред които основната е

МНОГО ГОЛЕМИЯТ ОТЛИВ

от моряшката професия в развитите страни. Вече почти няма капитани (а да не говорим за моряци!) белгийци, германци, французи. В тази група влизат и такива, иначе традиционни морски страни, като Англия и Норвегия. Напоследък се включи и намаляващата група на поляците, които станали много скъпи за корабособствениците и също не искат да плават. Хърватите - и те. Тоест, тази тенденция е свързана със стандарта на живот. От източно-европейските страни на пазара на морски офицери останахме най-вече българите, румънците и украинците. Всичко това, което води до отлива на морски кадри в световен мащаб, още повече налага да търсим нови иновативни методи за популяризиране и промотиране на работата на море, което е и основната цел на клъстера, допълни Мая Евтимова.

ЗАДЪЛБОЧАВА СЕ дефицитът на офицерски кадри за корабите.

Снимки ПЛАМЕН ГУТИНОВ